

«ЁСЦЬ СТАНЦЫЯ ТАКАЯ — КАМУНАРЫ...»

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)

Раён надае вялікую ўвагу альтэрнатыўным крыніцам энергіі. Сёлета інвестар з удзелам нямецкага капіталу ўзвёў паміж Касцюковічамі і цэментным заводам фотаэлектрычную станцыю магутнасцю 1,5 МВт. У будучым плануецца запусціць яшчэ дзве такой жа магутнасці кожная. У бліжэйшых планах — будаўніцтва кацельнай, якая знізіць затраты на атрыманне цеплавой энергіі і яе транспарціроўку.

Мікалай ПАТАПЕНКА лічыць жыллёвае будаўніцтва ў раёне прыярытэтным.

Вядзецца будаўніцтва сельскагаспадарчых аб'ектаў, якія не толькі забяспечаць раён мясам і малаком, але і дадуць магчымасць пастаўляць прадукцыю ў іншыя рэгіёны. Прадпрыемства «Сялецкае» будзе ферму на 320 галоў буйной рагатай жывёлы, а «Машавое Агра» — радзільнае аддзяленне для ацёлу кароў. Гаспадарка цэментнага завода «Цэмагра», якая забяспечвае свінінай Касцюковічы і Крычаў, пабудавала памяшканне для ўтрымання свіней на 684 месцы, стварыўшы 8 працоўных месцаў для абслуговага персаналу. У хуткім часе тут збіраюцца пабудавать цэх паўфабрыкатаў.

У РАЁНЕ МОДНА БЫЦЬ ШМАТДЗЕТНЫМ

Новы загс расчыніў дзверы на Дзень Незалежнасці краіны, і з гэтага моманту ў яго сценах зарэгістравалі свае адносіны 65 пар. Умовы сапраўды дастойныя: прасторная зала для роспісу, памяшканне для фуршэта. Тут жа праходзяць урачы-

стыя рэгістрацыі немаўлят — новых жыхароў раёна. На Дзень маці, напрыклад, іх адбылося чатыры.

— 3 212 дзяцей, якія нарадзіліся ў нас на 1 снежня, шмат хто з іх з'яўляецца трэцім або чацвёртым дзіцем ў сям'і, — удакладняе Тацяна ДРАВАЛЁВА, галоўны спецыяліст аддзела загс райвыканкама. — Тэндэнцыя нараджаць трэцяе дзіця захоўваецца ў раёне ўжо некалькі гадоў. Гэта сведчыць пра тое, што ўвядзенне дзяржаўна-трымкі станюча ўплывае на дэмаграфію ў краіне.

Ды і шлюбны, на погляд суразмоўцы, сталі апошнім часам больш трывалымі. А яшчэ моладзь больш цягнуецца да народных традыцый. Некаторыя наогул жадаюць, каб галоўнае свята ў іх жыцці было замцавана на роднай беларускай мове. Тацяна ўзгадала, як рэгістравалі шлюб тутэйшы хлопец і ўкраінка. Правядзена абраду на беларускай мове — іх прыныповае пажаданне. Распісаліся, праўда, не ў вышыванках. Хаця, калі б была такая патрэба, служачыя ўстанова паклапаціліся б аб нацыянальным адзенні. Дарэчы, у Касцюковіцкім загсе ўзгадваюць, што прыходзілася распісваць інтэрнацыянальныя пары з расіянамі, украінцамі, азербайджанцамі, малдаванамі, нават ізраільцамі і немцамі.

Сёлета раённы загс адзначыў наваселле.

НУМАР ДЛЯ БІЗНЕСМЕНА

У Касцюковічах ёсць тое, чым можа пахваліцца не кожны раённы цэнтр, — трохзоркавая гасцініца, якая была пабудавана 8 гадоў таму да 500-годдзя горада. Нумары, як той казаў, на любы густ і кашалёк. Адзін з самых таных — для людзей з абмежаванымі магчымасцямі, каштуе 26 рублёў. Ён якраз знаходзіцца на першым паверсе, абсталяваны парэнчамі, спецыяльнымі прыстасаваннямі. Да паслуг кліента халадзільнік, тэлевізар, камфортная мэбля. Ёсць нумар для гасцей бізнес-класа і нават рамантычны.

— У сярэднім запаўненне нумароў вагаецца ў межах 35—38%, — удак-

ладняе начальнік участка бытавога абслугоўвання і гасцінічных паслуг Алег ІСМАЙЛАЎ. — Па рэспубліцы гэты паказчык складае прыкладна ад 30 да 40%. Суткі пражывання абыдзецца ў 30 рублёў і больш, у залежнасці ад камфортнасці нумара. Дзякуючы цэментнаму заводу, у нас надрэнны эксарт паслуг, бо да нас прыязджаюць і расіяне, і ўкраінцы, і немцы.

На жаль, паўднёва-ўсходнія раёны Магілёўшчыны не вельмі прывабляюць бізнесменаў з іншых рэгіёнаў, але тут ёсць свае. Раённая гімназія актыўна займаецца інавацыйнай дзейнасцю, больш як шэсць гадоў рэалізуе розныя праекты. Апошні — Цэнтр падтрымкі дзіцячых і маладзёжных ініцыятыў у інтэрсах устойлівага развіцця Касцюковіцкага раёна — быў падтрыман Праграмай ААН.

— На грошы, якія выдзелілі на гэты праект, мы набылі сучасныя прыстасаванні для адукацыі і энергазберагальнае абсталяванне са спецыяльнымі датчыкамі, — расказвае Алена ІСАЕВА, загадчыца вучэбна-метадычнага кабінета аддзела адукацыі, спорту і турызму Касцюковіцкага райвыканкама. — Па сутнасці, гэта «разумны клас». Калі сюды прыходзяць займацца дзеці, тэмпература паступова павышаецца, а асвятленне становіцца больш яркім. Гэта наш мазгавы цэнтр, месца, дзе ініцыятыўная група навучэнцаў рэгенеруе ідэі. Напрыклад, узнікла неабходнасць прасунуць які-небудзь праект, арганізуецца канферэнцыя, праводзіцца семінар. Трэба ўмець стварыць каманду, дастукацца да настаўнікаў, улады.

Бізнес-кампанія гімназіі спецыялізуецца на вырабе пасцельнай бялізны, дошак для кухні — усё гэта выкарыстоўваецца для патрэб школ і дзіцячых садкоў. Яшчэ адна бізнес-

кампанія, якая створана ў сярэдняй школе №1, займаецца хэнд мэйдом — робіць сувеніры. Школьнікі распаўсюджваюць свае вырабы падчас кірмашоў, хутка пачнуць працаваць на дагаворнай аснове з райпа і прадпрымальнікамі.

— Зараз перад грамадствам стаіць задача падрыхтаваць канкурэнтаздольнага, мабільнага чалавека, — кажа Алена Ісаева. — І чым раней ён пачне зарабляць грошы, тым лепш. Нашы дзеці ўдзельнічаюць у інвест-ўікэндах, міжнародным інвестыйным форуме «Млын поспеху», актыўна прэзентуюць сябе. Мы задавалены іх поспехамі.

НА ЧЫМ МОЖНА ЗАРАБІЦЬ

Тым, хто збіраецца пачаць свой бізнес, але яшчэ не вырашыў які і дзе, будзе карысна даведацца, што да паслуг інвестараў у Касцюковіцкім раёне маецца сем перспектывных зямельных участкаў і тры капітальныя пабудовы. Тут зацікаўлены ў арганізацыі вытворчасці будаўнічых матэрыялаў і канструкцый, стварэнні прадпрыемстваў перапрацоўчай прамысловасці, па аказанні транспартна-лагістычных паслуг. У раёне ёсць магчымасць рэалізаваць праекты, якія датычацца аднаўляльных крыніц энергіі, перапрацоўкі адходаў, будаўніцтва гандлёвых цэнтраў. Ёсць добрыя ўмовы перапрацоўкі рыбы каштоўных парод, разліву пітной і мінеральнай вады і безалкагольных напояў, вырошчвання гародніны.

Адзін з прыкладаў паспяхова рэалізацыі інвестыйнага праекта — новая лінія нарыхтоўкі торфу на цэментным заводзе. У выніку створана чатыры новыя працоўныя месцы, а галоўнае — на 50% знізіліся аб'ёмы закупкі вугалю.

— Летась прыватнае магілёўскае прадпрыемства «ДрэваПіл» арганізавала ў раёне вытворчасць паліўных брыкеттаў, а сёлета заключаны дагаворы яшчэ з двума інвестарамі на будаўніцтва гандлёвых цэнтраў для сеткі крам «Дамашні» на 20 новых працоўных месцаў і «Еўропт» на 15 месцаў, — расказвае пра дзейнасць Указа № 235 начальнік аддзела эканамікі Касцюковіцкага райвыканкама Святлана СМОЛІКАВА. — Акрамя гэтага, у нас зарэгістраваліся і плануюць пачаць сваю дзейнасць ААТ «Вугальная кампанія» і ТАА «Тапаз Маркет».

Нэллі ЗІГУЛЯ.
zigulya@vziazda.by

Даведка «Звезды»

Касцюковіцкі раён займае плошчу 1,5 тысячы квадратных кіламетраў і мяжуе з Хоцімскім, Клімавіцкім, Краснапольскім раёнамі Магілёўскай вобласці, а таксама Суражскім, Гардзееўскім, Краснагорскім раёнамі Бранскай вобласці Расійскай Федэрацыі. На яго тэрыторыі пражывае 24 412 чалавек, у тым ліку ў Касцюковічах — 15 872 чалавекі. Раён перасякае чыгуначная дарога Орша—Унеча, сетка аўтамабільных дарог звязвае райцэнтр з Клімавічамі, Краснапольскім, Хоцімскім, Чэрыкавам, Суражам. Тут жа праходзіць адгалінаванне нафтаправода «Дружба» Унеча—Полацк. Край багаты на цэментную сыравіну, цэглу, будаўнічыя пяскі, жвір, торф. На 43% раён пакрыты лясамі. На яго тэрыторыі маюцца ландшафтна-паляўнічы і гідралагічны заказнікі мясцовага значэння. Воднае багацце прадстаўлена ракой Бесядзь і яе прытокамі Сураў, Жадунька, Дзеражня, Зубр. Ёсць таксама азёры — Святое, Ціменскае, Нівоўскае, Стаючае.

А яшчэ Касцюковіцкі раён ганарыцца сваімі знакамітымі землякамі. Тут нарадзіліся шэсць Герояў Савецкага Саюза, якія ўслужылі Касцюкоўшчыну ў гады Вялікай Айчыннай вайны. У іх ліку і аўтарытэт усіх дэсантнікаў — знакаміты дзядзька Вася, генерал Васіль Маргелаў, родапачынальнік войскаў ПДВ. Касцюковіцкі край апеты ў творах слаўтых ураджэнцаў у галіне літаратуры і мастацтва Беларусі. Сярод іх народны паэт БССР Аркадзь Куляшоў, пісьменнікі і паэты Іван Чыгрынаў, Васіль Хомчанка, Алесь Пісьмянкоў, заслужаны дзеяч мастацтваў Антон Бархаткоў. Дарэчы, пра Камунары. Каб вы не блыталі, гэта адно і тое ж, што і Касцюковічы. Камунарам назвалі чыгуначную станцыю, якая з'явілася ў 1923 годзе. Гэты факт у сваёй творчасці адлюстравалі Аркадзь Куляшоў. «Ёсць станцыя такая — Камунары, / Не верыш мне, на карту глянь, таварыш: / Уніз ад Оршы, кожнаму знаёмай, / Стаіць яна ля роўных рэек сёмай».

Усе ў Гомель, каб пабываць... у Парыжы

Нацыянальная бібліятэка Беларусі будавалася чатыры гады. Яе навагодняю копію ў Гомелі ўзвялі за адну ноч. Дарэчы, адначасова горад над Сожам упрыгожылі Брэсцкая крэпасць, Вялікая кітайская сцяна, егіпецкія піраміды, Біг-Бэн, Крэмль, Пізанская і Эйфелева вежы і нават фэшэнебельны эмірацкі гатэль-«ветразь»...

Светлавая копія вядомых архітэктурных збудаванняў свету адразу ж прыцягнулі ўвагу гамяльчан і гасцей горада. Сацыяльныя сеткі запаланіліся выявамі нахштальт: «я ў Лондане» ці «я ў Парыжы». Ілюмінацыю ўключылі разам з галоўнай ёлкай вобласці. Макеты ўсталювалі ў скверы імя Андрэя Грамыкі супрацоўнікі прадпрыемства «Гомельгарсвятло». Яго кіраўнік Дамітрый ЛЕБЕДЗЬ расказаў, што работы пачаліся некалькі месяцаў таму з мазгавага штурму: як зрабіць горад не толькі прыгожым, але і незвычайным.

Вышыня канструкцыі складае ад 3 да 5 метраў — яны зроблены ў дакладных маштабах і прапорцыях арыгіналаў. Кожны макет знакамітых збудаванняў падсвятляецца знутры. Іх дапоўніла алея арак, якая пралягае праз увесь сквер і будзе ўключацца не толькі на Новы год, але і на іншыя значныя свята ў горадзе. На галоўнай ёлцы Гомеля на плошчы Леніна тым часам зазіхацела чатыры тысячы святлодыёдных лямпачак.

Навагодні тралейбус, упрыгожаны ілюмінацыяй, з Дзедам Марозам за рулём таксама падтрымлівае святочны настрой гамяльчан. Прадпрыемства «Гарэлектратранспарт» такім чынам зрабіла свой унёсак у стварэнне святочнай атмасферы ў Гомелі.

Ірына АСТАШКЕВІЧ. iost@vziazda.by
(Глядзіце больш фота на www.vziazda.by.)